

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 8, Issue 1, March 2020, p. 102-111

Received	Reviewed	Published	Doi Number
22.12.2019	10.02.2020	15.03.2020	10.29228/ijlet.40256

The Study of the Relationship between Writing Tendencies and Socio-Economic Levels of Secondary School Students

Emine SUR¹

ABSTRACT

The aim of this study is to determine writing tendencies of secondary school students differ significantly according to gender, parents' education level, parents' profession and family income. The Personal Information Form and "The Writing Tendency Scale" developed by Piazza and Siebert (2008). The data used in the study were collected from 371 students studying in Ereğli district of Konya. For the purpose of the research, the data were analyzed using SPSS 20.0 data analysis program. According to t test, it was seen that the writing tendency perception score of the students showed significant difference according to gender and when arithmetic means were examine determine the source of difference, it was found that girls' writing tendency was higher than boys. While writing tendency of the students showed a significant difference according to parents' education level, parents' occupation, family income, it did not show any difference according to mother's education level and father's occupation. Finally, the relationship between writing tendencies and income level of secondary school students was examined and it was found that passion sub-dimension showed significant differentiation in favor of low-income students.

Key Words: Writing, Writing tendencies, Socio-Economic Level, Writing Tendencies of Secondary School Students.

Ortaokul Öğrencilerinin Yazma Eğilimleri ile Sosyoekonomik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimlerinin cinsiyet, anne-baba öğrenim durumu, anne-baba mesleği ve ailenin gelirine göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Tarama modelinde yapılandırılan bu çalışmada ölçme aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ve "Yazma Eğilimi Ölçeği" kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan veriler Konya ili Ereğli ilçesinde öğrenim gören 371 öğrenciden toplanmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda toplanan veriler SPSS 20,0 veri analiz programı kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri orta düzeydedir. Yapılan t testine göre öğrencilerin yazma eğilimi algı puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılaşma gösterdiği görülmüş ve kızların erkeklere göre yazma eğilimlerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin yazma eğilimleri baba öğrenim düzeyi, anne mesleği, aile gelirine göre anlamlı düzeyde farklılaşma gösterirken anne öğrenim düzeyine ve babanın mesleğine göre herhangi bir farklılaşma göstermediği görülmüştür. Son olarak ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri ile gelir düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiş ve tutku alt boyutunda gelir düzeyinin düşük öğrenciler lehine anlamlı farklılaşma gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Yazma, Yazma Eğilimi, Sosyoekonomik Düzey, Ortaokul Öğrencilerinin Yazma Eğilimleri.

¹ Öğretmen, Necmettin Erbakan Üniversitesi, emine.sur@hotmail.com

Giriş

İnsanlar, sosyalleşebilmek, ihtiyaçlarını gidermek, duygu ve düşüncelerini başkalarıyla paylaşmak, bilgi kazanmak ve dengeli bir biçimde yaşayabilmek için toplumun öteki bireyleriyle iletişim kurmak zorundadır (Epçaçan, 2013). İletişimi sağlayan pek çok araç olmasına karşın bunların içinde en etkili olanı dildir. Dil düşünmenin, anlamının ve düşünceleri aktarmanın en önemli vasıtasıdır. Zihinsel faaliyetleri harekete geçiren dil insanlığın bilim ve teknolojiye hızla ilerlemesinde, toplumsal hayatın günümüzdeki halini almasında önemli rol oynamıştır. Bu bilinçle hareket eden milletlerin en önemli gayesi vatandaşlarına dili doğru ve etkili kullanabilecekleri bir eğitim vermek olmuştur. Örgün eğitim kurumlarında verilecek dil eğitimi çok önemlidir; çünkü dilin kurallarına uygun kullanılması dil eğitimi ile kazandırılacak bir beceridir. Türkçe Öğretim Programı'na uygun olarak gerçekleştirilen ana dili eğitimi ile amaç anlama ve anlatma becerilerine sahip, dört temel dil becerisini etkili bir şekilde kullanan topluma faydalı bireyler yetiştirmektir.

Yazma becerisi, dört temel dil becerisi zincirinin son halkasıdır. Konuşmadan sonra en çok kullanılan anlatım becerisi olan yazma pek çok araştırmacı tarafından incelenmiştir. Göğüş (1978) yazmayı düşünceyi, duyguyu, olayı yazı ile anlatmak olarak açıklarken; Güneş (2007) analiz, sentez, sıralama, sınıflama, ilişki kurma gibi çeşitli zihinsel işlemler sonucunda zihinde yapılandırılan bilgilerin düzenlenerek harfler, heceler, kelimeler yardımıyla yazıya dökülmesi olarak tanımlamaktadır. Yazma zihinde yapılandırılmış bilgi, düşünce, duygu ve istekleri belli kurallara uygun olarak çeşitli simge ve semboller yardımıyla yüzeye aktarma çalışmalarıdır. Yazma becerisi gelişmiş bir birey düşündüklerini rahatlıkla kâğıda aktarabilmektedir. Kâğıt üzerine aktarılan düşüncelerin mantık süzgecinden geçirilmesi, yorum yapılması, analiz sentez gibi üst düzey bilişsel becerilere tabi tutulması çok daha kolay olmaktadır. Uzun ve zorlu bir süreci içeren yazma eğitiminin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olmak üzere üç boyutu bulunmaktadır.

Yazma becerisi genellikle mekanik bir süreç olarak algılanmaktadır ancak duyuşsal ve bilişsel boyutlar da bu süreçte önemli rol oynamaktadır. Yazma becerisinin kazanılmasında ve geliştirilmesinde duyuşsal boyutun çok önemli işlevi vardır. Yazmaya yönelik sevgi, ilgi, tutum, korku, nefret, tutku gibi özellikler yazmanın duyuşsal boyutunu oluşturmaktadır. Duyuşsal boyutun içinde yer alan eğilim kavramı TDK sözlüğünde "Bir şeyi sevmeye, istemeye veya yapmaya içten yönelme, meyil, temayül" olarak tanımlanmaktadır. Yazmaya karşı beslenen olumlu duygular, duygusal değişkenlerden oluşan eğilim hem sosyal bağlamda oluşturulan hem de uygulanan birçok etmenin birleşmesiyle oluşmaktadır. McClenny (2010) yazma eğilimini yazma süreci boyunca güvenle devam etme istekliliği ve bilişsel, duyuşsal, sosyal bağlam arasında üçlü ilişki olarak açıklarken Piazza ve Siebert (2008) yazarların yazılarına öz disiplin, güçlükler karşısında azimli olma ve gayret gösterme, otonomi, risk alma konusunda isteklilik, motivasyon, öz yeterlilik ve ilgi gibi kaynakları sağlayan etkili bir yapı olarak ele almaktadır. Buradan hareketle yazma eğilimi bilişsel, duyuşsal ve toplumsal etkiler sonucunda kişinin yazmaya karşı duyduğu sevgi, istek, azim, kararlılık ve motivasyon olarak açıklanabilir. Yazmaya yönelik eğilim ne kadar olumluysa yazılı anlatım sırasında gösterilecek performans o kadar yüksek olacaktır. Bu nedenle öğrencilerin yazma eğilimlerini belirlemek ve yazma eğilimine etki eden etmenleri açıklamak büyük önem taşımaktadır. Alan yazın incelendiğinde öğrencilerin yazma eğilimi algılarını inceleyen (İşeri,2010; Baş ve Şahin, 2012; Baş ve Şahin, 2013; Sever ve Memiş,2013; Uçgun,2014; Arslan ve Durukan,2015) araştırmalara rastlanmıştır. Ancak ortaokul öğrencilerinin yazma eğilim algıları ile sosyoekonomik düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırmaya rastlanamamıştır.

Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi “Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri ile sosyoekonomik düzeyleri arasındaki ilişkiyi var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir. Bu problem cümlesinden hareketle araştırmanın alt problemleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimi durumları ne düzeydedir?
2. Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir?
3. Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri baba ve anne öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermektedir?
4. Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri baba ve annenin mesleğine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
5. Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri aile gelirine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Konya ili Ereğli ilçesinde bulunan ortaokullarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin yazma eğilimleri ile sosyoekonomik düzeyleri arasındaki ilişki karşılaştırılmaktadır. Bu nedenle bu araştırma tarama modelinde bir araştırma olup betimsel bir çalışmadır. Betimsel araştırma yaşayanların, hali hazırda var olanların, yaşananların ne olduğunun betimlenip açıklanarak ortaya konulması olarak ele alınabilir (Sönmez ve Alacapınar, 2017).

Örneklem / Araştırma grubu

Araştırmanın evrenini Konya ilinde öğrenim görmekte olan 154.420 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu sözü geçen evrenden uygun örneklem olarak belirlenen 204’ü kız 170’i erkek olmak üzere toplam 374 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Yazma Eğilimi Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Bu çalışmada, Piazza ve Siebert (2008) tarafından geliştirilen, İşeri ve Ünal (2010) tarafından Türkçeye çevrilen ve uyarlanan “Yazma eğilimi ölçeği” kullanılmıştır. Toplamda ölçek 21 (tümü olumlu) maddeye ve üç boyuta (tutku, güven ve süreklilik) sahiptir. Tüm maddeleri olumlu olan ölçeğin tutku boyutunda 11, güven boyutunda 6, süreklilik boyutunda 4 madde bulunmaktadır. Toplamda 93 maddeden oluşan yazma eğilimi ölçeğinin Türkçeye uyarlanmasında kültürler arası farklılık ve farklı eğitim ortamlarında uygulanma durumlarından dolayı 21 madde kullanılmıştır. Yazma Eğilimi Ölçeği’ne yapılan faktör analizi sonucunda üç faktör elde edilmiştir. İlk faktör, ölçeğe ilişkin toplam varyansın %30,08’ini, ikinci faktör %8,45’ini, üçüncü faktör ise %7,73’ünü açıklamaktadır. Ölçeğin faktör boyutlarının toplamı ise ölçeğin %46,26’sını açıklamaktadır. Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin bulgular için Cronbach Alfa katsayıları hesaplanmış ve ölçeğin tamamında .874; tutku alt boyutunda .882; güven alt boyutunda .734; süreklilik alt boyutunda ise .639 katsayılarına ulaşılmıştır (İşeri ve Ünal, 2010). Araştırmacılar tarafından kullanım izni alınan ölçek 5’li Likert tipindedir.

İşlem / Verilerin Toplanması

Araştırmanın amaçları doğrultusunda toplanan veriler SPSS 20,0 veri analiz programı kullanılarak çözümlenmiştir. Yazma eğiliminin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız t testi; baba öğrenim düzeyi, anne öğrenim düzeyi, babanın mesleği, annenin mesleği, aile gelirine göre değişip değişmediğini belirlemek için one way anova analizi yapılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgular, alt problemlere paralel olarak tablolar halinde sunulmuş, ortaya çıkan istatistiki bilgiler tabloların altında yorumlanmıştır.

Tablo 1 Ortaokul Öğrencilerinin Yazma Eğilimi Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistik Verileri Tablosu

	N	X	Sd
Güven	374	3,51	0,73
Süreklilik	374	2,42	0,74
Tutku	374	3,06	1,03
Toplam	374	2,99	0,68

Tablo 1 incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimi ölçeğine verdikleri cevapların, ölçeğin alt boyutlarına göre farklılık gösterdiği görülmektedir. Buna göre ölçeğin en yüksek puan ortalaması 3,51 ile güven alt boyutunda gerçekleşmiştir. Ortaokul öğrencileri yazma eğilimi süreklilik boyutuna 2,42 ile en düşük puanı almıştır. Ölçeğin tutku alt boyutu ile ilgili öğrencilerin puan ortalaması 1,03'tür. Buna göre ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimi algılarının istatistiksel sonucunun $X=3,23$ orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Ortaokul Öğrencilerinin Yazma Eğilimlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılık Tablosu

Alt Boyut	Cinsiyet	N	X	Sd	t	P
Güven	Kız	204	36,76	11,05	5,09	,00
	Erkek	170	29,96	10,76		
Süreklilik	Kız	204	12,80	3,57	4,06	00
	Erkek	170	11,27	3,71		
Tutku	Kız	204	22,11	4,39	5,21	00
	Erkek	170	19,81	4,04		

Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilim puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla t testi yapılmıştır. Test sonuçları incelendiğinde öğrencilerin yazma eğilimi algılarına ilişkin tutku, süreklilik ve güvenilirlik alt boyutları puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılaşma gösterdiği görülmüştür. Tablo 2'de görüldüğü üzere yazma eğilimi tutku alt boyutunda kızların erkeklere göre daha fazla eğilimli olduğu ($t_{371}=5,99$, $p<0,05$) sonucuna ulaşılmıştır. Süreklilik alt boyutunda da kız öğrencilerin yazma eğilimlerinin erkeklere oranla daha yüksek olduğu ($t_{371}=4,06$, $p<0,05$) belirlenmiştir. Güvenilirlik alt boyutunda da yine kız öğrencilerin yazma eğilimleri erkek öğrencilere oranla anlamlı düzeyde ($t_{371}=5,21$, $p<0,05$) yüksektir. Bu sonuçlar, bütün alt boyutlarda kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek yazma eğilimine sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 3. Ortaokul Öğrencilerinin Yazma Eğilimlerinin Anne ve Baba Öğrenim Düzeyine Göre Farklılık Tablosu

Alt Boyut	Meslek	N	X	SS	F	P
Güven	Bir okul mezunu değil	9	21,22	4,89	0,72	0,60
	İlkokul mezunu	121	21,60	4,42		
	Ortaokul mezunu	94	20,58	4,40		
	Lise mezunu	95	21,10	4,37		
	Üniversite mezunu	54	21,65	4,25		
Süreklilik	Bir okul mezunu değil	9	11,15	5,32	1,02	0,40
	İlkokul mezunu	121	12,55	3,68		
	Ortaokul mezunu	94	12,31	3,71		
	Lise mezunu	95	11,70	3,56		
	Üniversite mezunu	54	11,56	3,73		
Tutku	Bir okul mezunu değil	9	34,01	12,36	4,11	00
	İlkokul mezunu	121	37,26	11,15		
	Ortaokul mezunu	94	31,65	11,62		
	Lise mezunu	95	32,97	10,89		
	Üniversite mezunu	54	30,38	10,79		

Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimlerinin anne-baba eğitim durumlarına göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için öncelikle veri setinin homojenliği incelenmiş ve yazma eğilimi ölçeğinin güven alt boyutunun ($F=0,03$, $p>0,05$), süreklilik alt boyutunun ($F=0,52$, $p>0,05$), tutku alt boyutunun ($F=0,26$, $p>0,05$) homojen dağıldığı görülmüştür. Bulgular incelendiğinde yazma eğilimi ölçeğinin güven ($F_{369}=0,84$, $p>0,05$) ve süreklilik ($F_{369}=1,15$, $p>0,05$) alt boyutunda baba öğrenim düzeyine göre anlamlı farklılaşma göstermezken tutku ($F_{369}=5,14$, $p<0,05$) alt boyutunun anlamlı farklılaşma gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tutku alt boyutunda ortalamalar arası farkın kaynağını belirlemek için Schfee testi yapılmış ve baba öğrenim düzeyi ilkokul olanların puan ortalamalarında ortaokul ve lise mezunu olanlara göre anlamlı düzeyde fark bulunmuştur. Anne öğrenim düzeyine göre veri setinin homojenliği incelendiğinde yazma eğilimi ölçeğinin güven alt boyutunun ($F_{369}=0,50$, $p>0,05$), süreklilik alt boyutunun ($F_{369}=0,10$, $p>0,05$), tutku alt boyutunun ($F_{369}=0,07$, $p>0,05$) homojen dağıldığı görülmüştür. Bulgular incelendiğinde ise yazma eğilimi ölçeğinin güven ($F_{369}=1,46$, $p>0,05$) süreklilik ($F_{369}=0,45$, $p>0,05$) ve tutku ($F_{369}=1,69$, $p>0,05$) alt boyutunun anlamlı düzeyde farklılaşma göstermediği görülmüştür.

Tablo 4. Anne ve Baba Mesleğine Göre Ortaokul Öğrencileri Yazma Eğilimlerinin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları Tablosu

Alt Boyut	Meslek	N	X	SS	F	P
Güven	İşçi	138	21,09	4,50	1,69	0,97
	Çiftçi	40	21,39	4,44		
	Memur	51	21,15	4,29		
	Esnaf	80	20,72	4,13		
	Serbest Meslek	58	21,09	4,67		
Süreklilik	İşçi	138	12,31	3,59	0,78	0,56
	Çiftçi	40	12,50	3,50		
	Memur	51	12,37	3,75		
	Esnaf	80	11,58	3,82		
	Serbest Meslek	58	12,01	4,04		
Tutku	İşçi	138	35,55	11,56	1,70	0,13
	Çiftçi	40	34,75	10,80		
	Memur	51	31,97	10,88		
	Esnaf	80	31,43	11,11		
	Serbest Meslek	58	33,19	11,87		

Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimine ilişkin algıları baba mesleği değişkenine göre varyans analizi ile karşılaştırılmış ve sonuçlar Tablo 4'te gösterilmiştir. Veri setinin homojenliği incelendiğinde yazma eğilimi ölçeğinin güven alt boyutunun ($F_{369}=0,73$, $p>0,05$), süreklilik alt boyutunun ($F_{369}=0,57$, $p>0,05$), tutku alt boyutunun ($F_{369}=0,29$, $p>0,05$) homojen dağıldığı görülmüştür. Bulgular incelendiğinde yazma eğilimi ölçeğinin güven ($F_{369}=1,46$, $p>0,05$) süreklilik ($F_{369}=0,45$, $p>0,05$) ve tutku ($F_{369}=1,69$, $p>0,05$) alt boyutunun anlamlı farklılaşma göstermediği görülmüştür. Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimine ilişkin algıları anne mesleği değişkenine göre varyans analizi ile karşılaştırılmıştır. Veri setinin homojenliği incelendiğinde yazma eğilimi ölçeğinin güven alt boyutunun ($F_{370}=0,41$, $p>0,05$) ve süreklilik alt boyutunun ($F_{370}=0,59$, $p>0,05$) homojen dağıldığı, tutku alt boyutunun ($F_{370}=1,93$, $p>0,05$) ise homojen dağılmadığı görülmüştür. Bulgular incelendiğinde yazma eğilimi ölçeğinin güven ($F_{370}=1,72$, $p>0,05$) alt boyutunun anlamlı farklılaşma gösterdiği, süreklilik ($F_{370}=1,01$, $p>0,05$) alt boyutunun ise anlamlı farklılaşma göstermediği görülmüştür. Ortalamalar arası farkın kaynağını belirlemek için Schfee testi yapılmış ve annesi işçi ya da esnaf olan öğrencilerin, anneleri diğer meslek gruplarında olan öğrencilere göre güven alt boyut puan ortalamalarının anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5. Aile Gelirine Göre Ortaokul Öğrencileri Yazma Eğilimlerinin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları Tablosu

Alt Boyut	Gelir Düzeyleri	N	X	SS	F	P
Tutku	500 TL'den az	15	39,18	11,31	1.01	0.38
	501-1000 TL arası	19	39,70	11,98		
	1.001-1.500 TL arası	64	35,52	10,76		
	1.501-2.000 TL arası	68	36,87	10,82		
	2.0001-2.500 TL arası	66	30,57	11,11		
	2.501-3.000 TL arası	42	31,34	11,25		
	3.001-3.500 TL arası	29	32,85	12,31		
	3.501-4.000 TL arası	20	32,55	9,72		
	4.001-4.500 TL arası	13	30,30	13,19		
	4501-5.000 TL arası	12	31,42	10,94		
5001 TL yukarısı	26	29,34	10,57			
Süreklilik	500 TL'den az	15	13,73	4,026	1.53	0.12
	501-1000 TL arası	19	12,44	3,38		
	1.001-1.500 TL arası	64	12,12	3,30		
	1.501-2.000 TL arası	68	13,07	3,62		
	2.0001-2.500 TL arası	66	11,65	3,78		
	2.501-3.000 TL arası	42	11,20	3,81		
	3.001-3.500 TL arası	29	11,51	4,43		
	3.501-4.000 TL arası	20	12,33	3,23		
	4.001-4.500 TL arası	13	10,92	4,32		
	4501-5.000 TL arası	12	13,25	2,98		
5001 TL yukarısı	26	11,51	3,64			

Tablo 5'te ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimine ilişkin algıları aile geliri değişkenine göre varyans analizi ile karşılaştırılmıştır. Bulgular incelendiğinde yazma eğilimi ölçeğinin süreklilik ve güvenilirlik alt boyutunun ailelerin gelir düzeyi değişkeninin tamamında anlamlı farklılaşma göstermediği görülmüştür. Tutku alt boyutunda ise ($F_{370}=0,95$, $p<0,05$) ise gelir düzeyi 1.501-2.000 TL arasında olanların 2.001-2.500 TL olanlara göre anlamlı farklılaşma gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Tutku alt boyutunda bunun dışındaki gelir düzeyi karşılaştırmalarında anlamlı bir farklılıkla karşılaşılmamıştır.

Sonuç

Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri ile sosyoekonomik düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen bu çalışmada elde edilen ilk bulguya göre ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimi algıları güven alt boyutunda $X=3,51$, süreklilik alt boyutunda $X=2,42$, tutku alt boyutunda $X=3,06$ olarak belirlenmiştir. Genel olarak öğrencilerin yazma eğilimi algılarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular Baş ve Şahin (2013) tarafından yapılan araştırma sonuçlarını desteklemekten İşeri (2010) ve Ünal (2010) tarafından yapılan araştırma sonuçları ile örtüştüğü görülmektedir. Baş ve Şahin (2013:38) ilköğretim II. kademe öğrencilerinin yazma eğilimlerinin düşük düzeyde olmasını, II. kademe branş öğretmenlerinin derse girmesine, daha otoriter ve sınav merkezli eğitim verilmesinden kaynaklandığını düşünmektedir. Ortaöğretim öğrencilerinin yazma eğilimlerinin orta düzeyde olmasının sebebinin öğrencilerin ergenlik döneminde olmaları, iletişim araçlarıyla çok fazla zaman geçirmeleri ve sınavlara hazırlık durumlarının neden olduğu düşünülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin

girdikleri sınavların çoktan seçmeli olması ve yazma becerilerini ölçen soruların yer almaması, okullarda okuma çalışmalarına ağırlık verilirken hatta 1 ders saati serbest okuma etkinlikleriyle geçirilirken yazma çalışmalarına aynı özenin gösterilmemesi, velilerin ve öğrencilerin yazma becerisinin öneminin farkında olmamaları öğrencilerin yazma eğilim düzeylerinin yüksek olmamasında bir etken olduğu düşünülmektedir. Araştırmanın bu bulgusu diğer araştırmalarda elde edilen bulguları desteklediği söylenebilir.

Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimi algıları cinsiyet değişkenine göre değerlendirildiğinde güven, süreklilik ve tutku alt boyutunda kız öğrencilerin lehine anlamlı sonuç elde edilmiştir. İşeri (2010), Ünal (2010), Tüfekçioğlu (2010), Baş ve Şahin (2013), Uçgun (2014), Tabak ve Topuzkanamış (2014), Arslan ve Durukan (2015) yaptıkları araştırmalarda yazma eğilimi algılarının kız öğrencilerin lehine anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Bu yönüyle elde edilen bulgular alanda daha önce yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Araştırma sonucundan hareketle kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre iyi yazılar yazabilme konusunda kendilerine daha çok güvendikleri, yazmayı sevindikleri, kendilerini yazılı olarak daha rahat ifade ettikleri söylenebilir. Kız öğrenciler daha duygusal oldukları için duygu ve düşüncelerini ifade etme eğilimindedir (Tabak ve Topuzkanamış, 2014), Clark ve Dugdale'ye (2009) göre erkekler, yazma becerilerinde kızların çok gerisindedir ve kızlara göre yazmaya karşı çok daha olumsuz tutum sergilemektedir (Akt. Uçgun 2014). Kız öğrencilerinin erkek öğrencilere göre dil becerilerinde daha istekli ve yetenekli olduğu birçok araştırmacı ortaya konmuştur. Arslan vd. (2009) ve Balcı'nın (2009) yaptıkları araştırmalar bu durumu desteklemektedir.

Çalışma kapsamında ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri baba ve anne öğrenim düzeyi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Öğrencilerin yazma eğilimlerinin anne öğrenim düzeyine göre herhangi bir farklılaşma göstermediği görülmüştür. Baba öğrenim düzeyine göre ise öğrencilerin yazma eğilimi algılarının güven ve süreklilik alt boyutunda anlamlı farklılaşma göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu bulgusu diğer araştırma bulgularıyla benzerlik taşımaktadır. Ancak araştırmada baba öğrenim düzeyi ilkökul mezunu olanlar lehine tutku alt boyutunda anlamlı farklılaşma gösterdiği görülmüştür. Baş ve Şahin (2013) yapmış olduğu araştırmada baba öğrenim düzeylerinin yazma eğilimleri güven ve tutku alt boyutunda anlamlı düzeyde farklılaşmadığı süreklilik alt boyutunda ise eğitim düzeyleri yüksek olanların lehine farklılaştığı, anne öğrenim düzeylerinde ise güven alt boyutunda anlamlı farklılaşma göstermezken tutku ve süreklilik alt boyutunda eğitim durumları yüksek olanların lehine anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Zorbaz (2010), Uçgun (2014) baba eğitim durumuyla yazma eğilimi arasında anlamlı farka ulaşmamıştır. Tüfekçioğlu (2010) babanın öğrenim düzeyi arttıkça öğrencilerin yazma eğilimlerinin arttığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmanın bu bulgusu literatürdeki diğer araştırmalarla benzerlik taşımamaktadır. İyi bir liseye yerleşebilmek öğrencilerin yanı sıra anne ve babalarında en önemli kaygısıdır. Sınav sisteminin çoktan seçmeli sorulardan oluşması, evde anne ve babaların çocuklarına yazma çalışmaları yaptırmaktan ziyade sınava yönelik hazırlık yaptırmasına sebep olmaktadır. Bu durumun yazma eğilimleri ile anne babaların eğitim düzeyleri arasında anlamlı fark çıkmamasında, yazma eğiliminin tutku alt boyutunda baba eğitim düzeyi ilkökul olanlar lehine anlamlı fark çıkmasında bir etken olduğu düşünülmektedir. Evde anne babaların çocuklarının yazma becerisini geliştirecek etkinlikler yaptırmaları, yazma çalışmalarına da ağırlık vermesi onların yazmaya yönelik duygu ve düşüncelerini olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Araştırmanın devamında ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimine ilişkin algıları anne ve baba mesleki durumlarına göre karşılaştırılmıştır. Babanın mesleki durumuna göre ortaokul öğrencilerinin yazma

eğilimi algılarında anlamlı farklılaşma görülmezken, annesi işçi olan öğrencilerin lehine sadece tutku alt boyutunda anlamlı farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde bu konuda yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanamamıştır. Ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimleri ile gelir düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde tutku alt boyutunda gelir düzeyi 1.501-2.000 TL olanların lehine anlamlı farklılaşma gösterdiği görülmüştür. Tabak ve Topuzkanamış (2014) yapmış olduğu araştırmada sosyo ekonomik düzeyi yüksek olan öğrencilerin lehine anlamlı bir farka ulaşmıştır. Araştırmanın bu bulgusu literatürdeki diğer araştırmalarla uyuşmamaktadır. Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde tutku alt boyutunda gelir düzeyi düşük, babası ilköğretim mezunu olan ve herhangi bir okul mezunu olmayan öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. Yapılan çalışmada ortaokul öğrencilerinin yazma eğilimlerinin orta düzeyde olduğu görülmüştür. Yazma eğilimi algılarını yükseltmek için okullarda öğrenci seviyesine ve ilgisine uygun yazma etkinlikleri yaptırılması faydalı olabilir.
2. Konuyla ilgili bundan sonra yapılacak araştırmalarda özellikle yazma eğiliminin tutku alt boyutunda sosyoekonomik düzeyi düşük öğrenciler lehine yaşanan farklılığı belirlemeye yönelik çalışmaların yapılması alan yazına katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- Arslan, N. ve Durukan, E. (2015). Ortaokul öğrencilerinin öğrenme stilleri ve yazma eğilimleri arasındaki ilişki. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*. 4(3), 1251-1267.
- Ateş, M. (2016). Ortaokul Öğrencilerinin Dinlediğini Anlama Becerileri İle Sosyo-Ekonomik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *International Journal of Language Academy*, 4(4), 309-317.
- Balcı, Ahmet (2009). *İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlık ve İlgileri Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Baş, G. ve Şahin, C. (2012). İlköğretim 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin okuma tutumları ve yazma eğilimleri ile Türkçe dersindeki akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Turkish Studies*. 7 (3), 555-572.
- Baş, G. ve Şahin, C. (2013). İlköğretim öğrencilerinin yazma eğilimlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 3 (1), 32-42.
- Epçaçan, C. (2013). Çoklu zekâyaya dayalı etkinliklerin öğrencilerin okuma alışkanlığına ilişkin tutuma ve okuduğunu anlama özyeterlilik algısına etkisi. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8 (1), 1335-1353.
- Göğüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- İşeri, K. ve Ünal, E. (2010). Yazma Eğilimi Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması. *Eğitim ve Bilim*, 35 (155), 104-117.
- İşeri, K. (2010). Evaluation of writing dispositions of elementary school sixth grade students. *The New Educational Review*. 22, 295-305.

-
- McCleny, C. S. (2010). *A Disposition to Write: Relationships With Writing Performance*. Unpublished PhD Dissertation, The Florida State University.
- Piazza, C. L. & Siebert, C. F. (2008). Development and validation of a writing disposition scale for elementary and middle school students. *The Journal of Education Research*, 101(5), 275-285.
- Seçer, İ. (2017). *SPSS ve LISREL ile Pratik Veri Analizi Analiz ve Raporlaştırma* (3. Baskı), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, E. ve Memiş, A. (2013). Süreç temelli yazma modellerinin ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin yazım-noktalama becerisine ve yazma eğilimine etkisi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (9), 4-11.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. (2017). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (5.Baskı), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tabak, G. ve Topuzkanamış, E. (2014). An analysis of writing dispositions of 6th grade students in terms of different variables. *Mevlana International Journal of Education (MIJE)*, 4(2), 1-11.
- Tüfekçioğlu, B. (2010). Yazma becerisinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Dil Dergisi*, 149, 30-45.
- Uçgun, D.(2014). Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerinin İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 39 (175), 227-238.
- Ünal, E. (2010). An analysis of the writing disposition of fourth and fifth grade elementary school pupils. *Education*, 13 (2), 319-339.
- Yılmaz, B. (1995). Ankara'da halk kütüphanesi kullanımı: Sosyo-ekonomik çözümlenme. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Zorbaz, K. Z., (2010). İlköğretim okulu öğrencilerinin yazma kaygı ve tutukluğunun yazılı anlatım becerileriyle ilişkisi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.